

พ.ร.บ. วัตถุอันตราย (ฉบับที่ 3)

พ.ศ. 2551

สำนักควบคุมวัตถุอันตราย กรมโรงงานอุตสาหกรรม

พ.ร.บ.วัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 เป็นกฎหมาย
ที่บูรณาการหน่วยงานที่กำกับดูแลวัตถุอันตรายในด้าน
ต่างๆ ให้มาอยู่ในภายใต้กฎหมายฉบับเดียวกัน โดยมี
จุดมุ่งหมายเพื่อความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม มี
คณะกรรมการวัตถุอันตรายทำหน้าที่ในการกำกับดูแล
การปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ

หน่วยงานผู้รับผิดชอบตาม พ.ร.บ.วัตถุอันตราย พ.ศ. 2535
จำนวน 7 หน่วยงาน ดังนี้

- (1) กรมโรงงานอุตสาหกรรม
- (2) กรมวิชาการเกษตร
- (3) สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- (4) กรมประมง
- (5) กรมปศุสัตว์
- (6) กรมธุรกิจพลังงาน
- (7) สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

วัตถุอันตราย หมายความว่า วัตถุดังต่อไปนี้

- (1) วัตถุระเบิดได้
- (2) วัตถุไวไฟ
- (3) วัตถุออกซิไดซ์ และวัตถุเปอร์ออกไซด์
- (4) วัตถุมีพิษ
- (5) วัตถุที่ทำให้เกิดโรค

วัตถุอันตราย หมายความว่า วัตถุดังต่อไปนี้ (ต่อ)

- (6) วัตถุที่มีอันตราย
- (7) วัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม
- (8) วัตถุกัดกร่อน
- (9) วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง
- (10) วัตถุอย่างอื่น ไม่ว่าจะเป็ นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใด ที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์ หรือสิ่งแวดล้อม

“ผลิต”

หมายความว่า

**ทำ เพาะ ปรุง ผสม แปรสภาพ ปรุงแต่ง
แบ่งบรรจุ หรือ รวมบรรจุ**

“นำเข้า”

หมายความว่า

นำหรือสั่งเข้ามาในราชอาณาจักรหรือ
นำผ่าน

“ส่งออก”

หมายความว่า

ส่งหรือดำเนินการเพื่อส่งออกไปนอก
ราชอาณาจักร

“มีไว้ในครอบครอง ”

หมายความว่า

การมีไว้ในครอบครองไม่ว่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น และไม่ว่าจะเป็นการมีไว้เพื่อขาย เพื่อขนส่ง เพื่อใช้ หรือเพื่อประการอื่นใดและรวมถึงการทิ้งอยู่ หรือปรากฏอยู่ในบริเวณที่อยู่ในความครอบครองด้วย

“รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบ ”

หมายความว่า

รัฐมนตรีเจ้าสังกัดของหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบควบคุมวัตถุอันตรายตามมาตรา 19

พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2551

วัตถุประสงค์

เพื่อยกระดับการคุ้มครองความปลอดภัยแก่ประชาชน
สิ่งแวดล้อม ลดภาระผู้ประกอบการ เอื้อต่อการปฏิบัติงานเชิงรุก
และแก้ไขปัญหาการทำงานซ้ำซ้อนและความไม่ชัดเจน

สาระสำคัญ

ประกอบด้วย 26 มาตรา มีบทเฉพาะกาล 4 มาตรา ประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 125 ตอน 38 ก ลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์
2551 จะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 23 สิงหาคม 2551

1. เพิ่มเติมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน
เป็นผู้ควบคุมส่งเสริมและติดตามการดำเนินงานของเลขานุการและ
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวัตถุอันตราย

สาระสำคัญ (ต่อ)

2.
 - แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบคณะกรรมการวัตถุอันตรายให้สอดคล้องกับโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานในปัจจุบัน และเพิ่มเติมน้องค์ประกอบให้ครอบคลุมหน่วยงานผู้รับผิดชอบและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการควบคุมกำกับดูแลวัตถุอันตราย
 - เพิ่มจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากไม่เกิน 7 คน เป็นไม่เกิน 10 คน
 - แก้ไขจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์การสาธารณะประโยชน์จากอย่างน้อย 2 คน เป็นอย่างน้อย 5 คน
 - แก้ไขประสบการณ์ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้กว้างขึ้น

สาระสำคัญ (ต่อ)

3. เพิ่มเดิมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวัตถุอันตรายให้สามารถกำหนดนโยบาย มาตรการ และแผนกำกับดูแลวัตถุอันตรายได้
4. แก้ไขวาระอยู่ในตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากราวละ 2 ปี เป็นราวละ 3 ปี และดำรงตำแหน่งเกินสองวาระไม่ได้

การควบคุม กำกับดูแลวัตถุอันตราย

เจตนารมย์

พ.ร.บ. วัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 เป็นกฎหมายทั่วไป
ดังนั้นถ้ามีกฎหมายว่าด้วยการใดบัญญัติเรื่องใดไว้โดยเฉพาะแล้ว
ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการนั้น และจะใช้
กฎหมายนี้เพื่ออุดช่องว่างที่กฎหมายอื่นครอบคลุมไปไม่ถึง
(มาตรา 15)

การควบคุม

การควบคุมวัตถุอันตรายตาม พ.ร.บ. วัตถุอันตราย
พ.ศ. 2535 มีดังนี้

**& การประกาศกำหนดให้เป็นวัตถุอันตราย
ตาม พ.ร.บ. วัตถุอันตราย พ.ศ. 2535**

สารที่จะอยู่ภายใต้การควบคุมตาม พ.ร.บ. วัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ได้
จะต้องได้รับการประกาศควบคุมเป็นวัตถุอันตรายเสียก่อนโดยอาศัยอำนาจ
ตามความในมาตรา 18 แห่ง พ.ร.บ. วัตถุอันตราย พ.ศ. 2535

**แบ่งวัตถุอันตรายออกเป็น 4 ชนิด ตามความจำเป็น
แก่การควบคุม ดังนี้**

- **วัตถุอันตรายชนิดที่ 1** ได้แก่ วัตถุอันตรายที่การผลิต การนำเข้า การส่งออกหรือการมีไว้ในครอบครองต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนด
- **วัตถุอันตรายชนิดที่ 2** ได้แก่ วัตถุอันตรายที่การผลิต การนำเข้า การส่งออกหรือการมีไว้ในครอบครองต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบก่อน และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดด้วย

**กำหนดอายุใบรับแจ้งการดำเนินการ
วัตถุอันตรายชนิดที่ 2**

ไม่เกิน 3 ปี นับแต่วันออกใบรับแจ้ง

แบ่งวัตถุดิบทรายออกเป็น 4 ชนิด ตามความจำเป็น
แก่การควบคุม ดังนี้ (ต่อ)

- วัตถุดิบทรายชนิดที่ 3 ได้แก่ วัตถุดิบทรายที่การผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครองต้อง ได้รับใบอนุญาต
- วัตถุดิบทรายชนิดที่ 4 ได้แก่ วัตถุดิบทรายที่ห้ามมิให้มีการผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครอง

1. เพิ่มเติมให้สามารถผลิต นำเข้า หรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งวัตถุดิบทรายชนิดที่ 4 ได้เฉพาะกรณีใช้เป็นสารมาตรฐาน ในการวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ

1. แก้ไขการออกประกาศเข้าซื้อระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวง อุตสาหกรรมและรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบในการประกาศระบุ วัตถุใดเป็นวัตถุดิบทรายชนิดที่ 4

จำนวนวัตถุอันตราย ชนิดของวัตถุอันตราย และหน่วยงาน
ผู้รับผิดชอบ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ทั้ง 6 ฉบับ
สรุปได้ดังนี้

หน่วยงานรับผิดชอบ	ชนิดที่ 1	ชนิดที่ 2	ชนิดที่ 3	ชนิดที่ 4	รวม
กรมโรงงานอุตสาหกรรม	113	29	312	70	524
กรมวิชาการเกษตร	-	17	541	102	660
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	9	25	104	117	255
กรมประมง	3	2	13	3	21
กรมธุรกิจพลังงาน	-	-	2	-	2
สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ	-	-	8	-	8
กรมปศุสัตว์	2	3	27	-	32
รวมทั้งสิ้น	127	76	1,007	292	1,502

& การขึ้นทะเบียนวัตถุอันตราย

มาตรา 36 กำหนดให้ก่อนที่จะผลิตหรือนำเข้าวัตถุอันตราย
ชนิดที่ 2 และชนิดที่ 3 จะต้องนำมาขอขึ้นทะเบียนต่อพนักงาน
เจ้าหน้าที่ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบ
ประกาศกำหนด

กำหนดอายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุอันตราย ไม่เกิน 6 ปี

การกำกับดูแล

& การกำหนดลักษณะต่างๆ ที่ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก หรือผู้มิไว้ในครอบครองจะต้องดำเนินการ

มาตรา 20(1) ให้รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบออกประกาศกำหนดลักษณะเกี่ยวกับวัตถุอันตราย โดยคำนึงถึงสนธิสัญญา หรือ ข้อผูกพันระหว่างประเทศ ดังนี้

- (1) องค์กรกอบ คุณสมบัติ และสิ่งเจือปน
- (2) ภาชนะบรรจุ วิธีการตรวจ และทดสอบภาชนะ

& การกำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก หรือผู้มีไว้ในครอบครองจะต้องดำเนินการ (ต่อ)

- (3) การผลิต
- (4) การนำเข้า
- (5) การส่งออก
- (6) การขาย
- (7) การขนส่ง
- (8) การเก็บรักษา
- (9) การกำจัดทำลาย การปฏิบัติกับภาชนะของวัตถุอันตราย
- (10) การให้แจ้งข้อเท็จจริง
- (11) การให้ส่งตัวอย่าง
- (12) การอื่นใดเกี่ยวกับวัตถุอันตราย

เพิ่มเติมอำนาจรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบในการ กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับปริมาณของวัตถุอันตราย การถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับวัตถุอันตราย และการประกัน ความเสียหายจากการประกอบการ

& การกำหนดให้มีผู้เชี่ยวชาญหรือบุคลากรเฉพาะ

มาตรา 20(2) ให้อำนาจรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบ
โดยความเห็นของคณะกรรมการวัตถุอันตรายออกประกาศ
กำหนดให้มีผู้เชี่ยวชาญหรือบุคลากรเฉพาะรับผิดชอบ
สำหรับการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ตาม 20(1)

**กำหนดให้ผู้เชี่ยวชาญหรือบุคลากรเฉพาะมีหน้าที่
ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรี
ผู้รับผิดชอบกำหนด**

อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่

N อำนาจในการสั่งการ

มาตรา 32 ผู้ได้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ
ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535

Ø สั่งพักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควร
แต่ไม่เกิน 1 ปี

Ø สั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้ถ้าเป็นกรณีสำคัญ

N อำนาจในการสั่งการ (ต่อ)

มาตรา 52 เมื่อฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ
วัตถุอันตราย พ.ศ. 2535

Ø สั่งให้ผู้นั้นระงับการกระทำที่ฝ่าฝืน หรือแก้ไข หรือ
ปรับปรุง หรือปฏิบัติให้ถูกต้อง หากมีเหตุอันสมควร
จะอนุญาตให้ผู้นั้นส่งออกวัตถุอันตรายนั้นกลับคืนแก่
ผู้ผลิตหรือผู้จัดส่งหรือเพื่อการอื่นตามความเหมาะสม
ก็ได้

เมื่อผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก หรือผู้มีไว้ในครอบครองซึ่ง
วัตถุอันตรายฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตรายนี้
ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจในการสั่งการแทนการอนุญาตให้ส่ง
วัตถุอันตรายออกไปนอกราชอาณาจักร

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจในการสั่งให้ดำเนินการแก้ไข
สภาพที่อาจก่อให้เกิดอันตราย ความเสียหาย หรือความเดือดร้อน

- 1 ยกเลิกอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการจับกุม
ผู้กระทำผิด
- 1 ยกเลิกการเก็บค่าธรรมเนียมรายปี
- 1 กรณีมีการกระทำความผิดซ้ำให้ศาลเพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้น
อีกครึ่งหนึ่ง
- 1 กรรมการ ผู้จัดการ ผู้เชี่ยวชาญ หรือบุคลากรเฉพาะ
ต้องรับผิดชอบตามบทบัญญัติสำหรับความผิดนั้นด้วย
- 1 กำหนดวิธีเปรียบเทียบคดีให้ชัดเจนขึ้น
- 1 กำหนดเพดานอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตใหม่

1 เพื่อให้ช่วงเปลี่ยนผ่านดำเนินการไปอย่างราบรื่น

- | ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ แต่ต้องไม่เกิน 180 วัน
- | คำขอที่ยื่นไว้ก่อนกฎหมายใช้บังคับให้ใช้ต่อไปได้
- | ใบอนุญาตเดิมให้คงใช้ต่อไปได้จนสิ้นอายุ
- | ให้ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุอันตรายและใบแจ้งดำเนินการวัตถุอันตรายชนิดที่ 2 ที่ออกไว้ก่อนให้ใช้ต่อไปได้อีก 3 ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับ

